

Sygn. akt: I C 433/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Monika Mleczko - Pawlikowska
Protokolant:	sekr. sąd. Karolina Madajczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2023 r. w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. D.

o zapłatę

I. Oddala powództwo.

II. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5 417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia

M. P.

Sygn. akt I C 433/21

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł przeciwko pozwanemu M. D. o zapłatę kwoty 68 844,91 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości zmiennej stopy procentowej stanowiącej dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, wynoszącymi na dzień wniesienia pozwu 13,50 % w stosunku rocznym, z ograniczeniem do odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 62 209,59 zł od dnia 15.11.2021r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż udzielił pozwanemu pożyczki, która nie została spłacona w terminie. Powód skierował do pozwanemu wypowiedzenie umowy, w związku z czym całe zobowiązanie stało się wymagalne w dniu 11.05.2021r. Następnie powód wskazał jakie kwoty składają się na wartość dochodzonego roszczenia. (k. 2v- 3 akt).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 24 marca 2022r. w sprawie I C 433/21 orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu i zasądzono od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania.

W ustawowym terminie pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł:

- nieistnienie stosunku umownego między pozwaną a pierwotnym wierzycielem, wyłudzenia pożyczki pieniężnej przez nieokreśloną osobę trzecią,
- brak legitymacji czynnej powoda,
- nieudowodnienie roszczenia co do zasady i wysokości,
- brak wymagalności roszczenia i jego przedwczesność,
- powoływanie dokumentów w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych, wydruku z systemu banku, które nie mogą być podstawą dowodzenia w postępowaniu bankowym.

W obszernym uzasadnieniu sprzeciwu (k. 32 - 36), pełnomocnik pozwanego przytoczył argumenty na poparcie zasadności przedstawionych zarzutów.

Sąd ustalił, co następuje.

Pozwany M. D. jest klientem Banku (...) S.A. w W. z tytułu zawartej umowy rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, innych rachunków bankowych, karty debetowej oraz korzystania z kanałów bankowości elektronicznej z dnia 08.06.2012r. Pozwany posiada rachunek złotowy i walutowy.

/Dowód: przesłuchanie pozwanego k. 79, umowa z dnia 08.06.2012r. k. 8 - 12/

W dniu 11 września 2020r. odnotowano zawarcie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) kanałem bankowości elektronicznej, na dane pozwanego. Pozwanemu została udzielona pożyczka w kwocie 54 100 zł + 8 109,59 zł tytułem kredytowanej prowizji. Pożyczka udzielona została na okres 96 miesięcy, ze spłatą począwszy od listopada 2020r. Pożyczka miała być spłacana do 1 dnia każdego miesiąca, w racie po 854,35 zł miesięcznie. W (...) określono wysokość oprocentowania umownego pożyczki (stałe oprocentowanie w wysokości 7,200 %) oraz wysokość oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego.

/Dowód: umowa pożyczki k. 4 - 6, dane systemowe oświadczenie k. 7 - 7v. i płyta cd k. 22/

Tego samego dnia na konto bankowe pozwanego została przelana przez Bank kwota 54 100 zł i tego samego dnia z konta pozwanego na inne konto zostały wykonane dwa przelewy w kwotach po 70 000 zł i 25 000 zł.

/dowód: wyciąg łączony za okres od 01.09.2020r – 30.09.2020r. k. 53 – 56/

Na dane pozwanego w powodowym Banku zawarte zostały trzy umowy pożyczki na kwoty: 15 285,37 zł (pożyczka z dnia 23.01.2020r.), 62 209,59 zł (pożyczka z dnia 11.09.2020r.) i 12 188,94 zł (pożyczka z dnia 16.09.2020r.). Kwota 10 600 zł wpłynęła na konto bankowe pozwanego w dniu 16.09.2020r. i w tym samym dniu kwota 16 800 zł została przelana na konto, na które zostały dokonane wcześniejsze przelewy w dniu 11 września 2020r. Pozwany dokonał jedynie częściowej spłaty z tytułu umowy pożyczki z dnia 23.01.2020r. i potwierdza, iż tę umowę faktycznie zawierał z bankiem.

/dowód: wyciąg łączony za okres od 01.09.2020r – 30.09.2020r. k. 55v. – 56, przesłuchanie pozwanego k. 80/

Na początku września 2020r. pozwany założył konto na stronie G. M., która służyła do inwestowania pieniędzy. Pozwany wcześniej sprawdził w Internecie, iż strona nie jest oszustwem. Złożył depozyt 250 Euro. Pozwany na prośbę

informatyka (osoby, która skontaktowała się z pozwanym) zainstalował na tablecie oprogramowanie A., które jak się później okazało było tzw. zdalnym pulpitem pozwalającym na dostęp do komputera z innego komputera. Pozwany po czasie dowiedział się, że ta strona to oszustwo, a na jego dane zostało zaciągniętych kilka pożyczek w powodowym Banku. Zwiększony został również debet na koncie. Dodatkowo na dane pozwanego założono konto w Banku w Austrii.

/dowód: przesłuchanie pozwanego k. 79v./

Pozwany nie zawierał umowy pożyczki na kwotę 54 100 zł. Nie dokonywał przelewu na kwotę 70 000 zł. Pozwany składał reklamację do banku metodą ksb, ale nie została ona uwzględniona. Pozwany złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w sprawie G. M..

/dowód: przesłuchanie pozwanego k. 79v. /

Pismem z dnia 12.11.2020r. Komenda Powiatowa Policji w C. zawiadomiła pozwanego, iż w sprawie doprowadzenia w okresie od (...) w nieustalonym miejscu (za pośrednictwem sieci internetowej) w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego poprzez wprowadzenie go w błąd co do warunków zakupu krypto walą (...) za pośrednictwem platformy internetowej G. (...) w wyniku czego powstały straty w kwocie około 8 000 zł i 46 000 euro na szkodę M. D., wszczęto dochodzenie o przestępstwo określone w art. 286§ 1 kk.

/dowód: zawiadomienie k. 76/

Pismem z dnia (...) Prokuratura (...) poinformowała pozwanego, iż ma on status pokrzywdzonego w śledztwie zbiorczym prowadzonym przez Komendę Wojewódzką Policji w K. Wydział do (...) (...) pod nadzorem Prokuratury (...) w sprawie (...)

- doprowadzenia w okresie od dnia 01.07.2019r. do 8.12.2020r. w K. i innych ustalonych i nieustalonych miejscach na terenie RP oraz w innych krajach, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu jednego z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z tego stale źródło dochodu, poprzez wprowadzenie w błąd wielu osób, co do autentyczności transakcji pieniężnych obsługiwanych za pośrednictwem portalu zarejestrowanego w domenie internetowej globalmaxis.com, obsługiwanej zgodnie z przedkładaną klientom dokumentacją przez ustaloną Spółkę, wielu pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia pieniędzmi na łączną sumę stanowiącą mienie znacznej wartości, tj. o przestępstwo z art. 286§ 1 kk w zw. z art. 294§ 1 kk w zw. z art. 12§ 1 kk w zw. z art. 65§ 1 kk,
- wpływania w okresie od dnia 01.07.2019r. do 8.12.2020r. w K. i innych ustalonych i nieustalonych miejscach na terenie RP oraz w innych krajach, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu jednego z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z tego stale źródło dochodu, za pośrednictwem sieci Internet, bez upoważnienia na automatyczne przetwarzanie danych informatycznych w systemie bankowości internetowej obsługujących rachunki bankowe wielu osób, poprzez dokonanie za pomocą oprogramowania A. bezprawnych operacji związanych z transakcjami obsługiwanych przez portal zarejestrowany w domenie internetowej globalmaxis.com obsługiwanej zgodnie z przedkładaną klientom dokumentacją przez ustaloną Spółkę, w tym przelewów wychodzących z tych rachunków bankowych, czym wyrządzono szkodę wielu osobom, tj. o przestępstwo z art. 287§ 1 kk w zw. z art. 12§ 1 kk w zw. z art. 65§ 1 kk,
- przyjęcia w okresie od dnia 01.07.2019r. do 8.12.2020r. w K. i innych ustalonych i nieustalonych miejscach na terenie RP oraz w innych krajach, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu jednego z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi do chwili obecnej osobami, w celu udaremnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia, czyniąc sobie z tego stale źródło dochodu, na rachunki bankowe pieniędzy w kwocie przekraczającej mienie znacznej wartości, pochodzących z przestępstw opisanych w art. 286§ 1 kk w zw. z art. 294§ 1 kk w zw. z art. 12§ 1 kk w zw. z art. 65§ 1 kk oraz w art. 287§ 1 kk w zw. z art. 12§ 1 kk w zw. z art. 65§ 1 kk, tj. o przestępstwo z art. 299§ 1 i 5 kk w zw. z art. 12§ 1 kk.

/dowód: pismo Prokuratora Prokuratury (...) k. 39 – 40/

Ponieważ pozwany nie uregulował dwóch rat, pismem z dnia 26 stycznia 2021r. powód wystosował ostateczne wezwanie do zapłaty wymagalnego zadłużenia w kwocie 2 580,63 zł (w tym kwoty 1 200,12 zł z tytułu należności kapitałowych i kwoty 1 380,51 zł z tytułu należności odsetkowych), w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia jego otrzymania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Bank poinformował pozwanego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Wezwanie podpisane zostało przez dwie osoby uprawnione do reprezentowania banku w tego rodzaju czynnościach. Pismo to zostało odebrane osobiście przez pozwanego w dniu 01.02.2021r.

/dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia k. 13 - 14, pełnomocnictwo z dnia 16.12.2011 k. 51 – 60, pełnomocnictwo z dnia 18.02.2020r. k. 57/

Z uwagi na nieuregulowanie zaległości przez pozwanego, Bank pismem z dnia 15 marca 2021r., wypowiedział pozwanemu umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie podpisane zostało przez dwie osoby uprawnione do reprezentowania banku w tego rodzaju czynnościach. Pismo to zostało odebrane przez brata pozwanego w dniu 19.03.2021r.

/dowód: wypowiedzenie umowy wraz z dowodem doręczenia k. 15 -16, pełnomocnictwo z dnia 16.12.2011 k. 58 – 60 i 61 – 62/

W dniu 15 listopada 2021r. Bank wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych Banku z którego wynikało, iż na ten dzień wysokości wymagalnego zobowiązania pozwanego z tytułu powyższej umowy wynosi 68 844,91 zł i obejmuje:

- należność główną w wysokości 62 209,59 zł,
- odsetki umowne naliczone od należności głównej za okres od 01.10.2020r. do 10.05.2021r. w wysokości 2 927,58 zł,
- odsetki przeterminowane naliczone od należności głównej za okres od 02.11.2020r. do 14.11.2021r. w wysokości 3 707,74 zł.

/dowód: wyciąg z ksiąg bankowych banku (...) S.A. w W. k. 3/

Sąd zważył, co następuje.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o zaferowany przez strony materiał dowodowy w postaci przesłuchania pozwanego, dokumentów przedłożonych przez bank w tym w formie elektronicznej na płycie cd, a także dokumentów przedłożonych przez pozwanego.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom pozwanego, albowiem zeznawał on w sposób bardzo szczery, przekonywujący i logiczny. Wskazywane przez niego fakty znalazły potwierdzenie w wyciągach przedłożonych przez Bank, jak i dokumentach toczącego się postępowania przygotowawczego.

Za wiarygodne uznano zgromadzone w sprawie dokumenty, gdyż były jasne i kompletne. Ponadto ich prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości.

W ocenie Sądu powództwo nie podlegało uwzględnieniu.

Podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia jest przepis art. 720§ 1 kc, zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Powód przedłożył stosowne dokumenty z których wynikało, iż pozwany zawarł umowę rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, innych rachunków bankowych, karty debetowej oraz korzystania z kanałów bankowości elektronicznej z dnia 08.06.2012r. Na mocy tej umowy był uprawniony do zawierania umów w drodze kanału bankowości elektronicznej, czyli w formie elektronicznej. Bank wykazał również, iż transakcja w postaci zawarcia umowy pożyczki kanałem bankowości elektronicznej została potrójnie uwierzytelniona (zostały wpisane wymagane umową: nazwa użytkownika, hasło, (...)) wysłany na numer pozywanego.

Zgodnie z art. 60 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Składanie oświadczeń woli w tej formie jest regulowane w art. 78¹ kc, a przepisy art. 77² i 77³ kc wskazują, iż oświadczenie w takiej formie jest dokumentem. Powód wykazał również, iż dochodzona pozwem kwota pożyczki została przelana na konto pozwanego wynikające z umowy rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, a także iż pozwany nie uregulował należności wynikającej z umowy.

Ponieważ przedmiotowa umowa zawarta została poprzez kanał bankowości elektronicznej roszczenie powoda należało rozpatrzyć z uwzględnieniem przepisów ustawy o usługach płatniczych z dnia 28 września 2022r. (Dz.U. 2022r., poz. 2360)

Zgodnie z art. 40 ust 1 powołanej ustawy, transakcję płatniczą uważa się za autoryzowaną, jeżeli płatnik wyraził zgodę na wykonanie transakcji płatniczej w sposób przewidziany w umowie między płatnikiem a jego dostawcą. Zgoda może dotyczyć także kolejnych transakcji płatniczych.

Z przepisu art. 40 ust 1 powołanej ustawy wynika, iż aby daną transakcję uznać za autoryzowaną, koniecznym jest, aby dokonał jej bezpośrednio płatnik w sposób, wskazany w umowie o prowadzenie rachunku bankowego. Zazwyczaj jest to wpisanie przez posiadacza rachunku kodu otrzymanego od banku w wiadomości sms. Nieautoryzowaną transakcją będzie więc każda transakcja, na którą posiadacz rachunku bankowego nie wyraził zgody. Aby doszło do skutecznej autoryzacji transakcji niezbędnym jest wystąpienie elementu wolicjonalnego, w postaci zgody płatnika na wykonanie takiej transakcji. Natomiast samo podanie kodu (...), bez zgody posiadacza rachunku bankowego na dokonanie transakcji, stanowi wyłącznie uwierzytelnienie transakcji. Istotnym jest bowiem rozróżnienie pojęcia autoryzacji transakcji i uwierzytelnienia transakcji.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 33b powołanej ustawy, uwierzytelnienie to procedura umożliwiająca dostawcy usług (bankowi) na weryfikację tożsamości użytkownika lub ważności stosowania konkretnego instrumentu płatniczego, łącznie ze stosowaniem indywidualnych danych uwierzytelniających. (np. podanie kodu (...)). Autoryzacja zaś to zgoda na wykonanie transakcji płatniczej wyrażona przez płatnika w sposób przewidziany w umowie, przy istnieniu prawidłowego uwierzytelnienia, mającego na celu potwierdzenie tożsamości płatnika.

Aby więc uznać transakcję za autoryzowaną, muszą być łącznie spełnione dwie przesłanki:

- osobowa (oświadczenie woli musi złożyć osoba uprawniona – posiadacz rachunku jako płatnik, a nie jakakolwiek inna osoba);
- przedmiotowa (oświadczenie woli musi zostać złożone we właściwej formie, a także musi w sposób jednoznaczny określać wolę składającego oświadczenie),

a także musi w sposób jednoznaczny określać wolę składającego oświadczenie.

Transakcją nieautoryzowaną będzie zatem również transakcja uwierzytelniona (np. poprzez podanie kodu (...), kodu sms), ale bez zgody konsumenta. Takie też stanowisko wynika ze S. Prezesa UOKiK w sprawie interpretacji przepisów ustawy z 19 sierpnia 2011r. o usługach płatniczych w zakresie dotyczącym nieautoryzowanych transakcji płatniczych.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu samo wpisanie przez posiadacza rachunku (...) u lub kodu zatwierdzającego przelew, nie wystarczy do uznania, iż transakcja jest autoryzowana. Jak wynika z zeznań pozwanego, pozwany nie autoryzował umowy pożyczki objętej pozwem. Umowa ta została zawarta przez osoby trzecie wbrew wiedzy i woli pozwanego. Udostępnienie przez pozwanego za pośrednictwem podstawionej witryny internetowej swoich danych identyfikacyjnych oraz hasła osobom nieuprawnionym, wraz z zainstalowaniem aplikacji AnyDesk umożliwiło tym osobom zalogowanie się do konta pozwanego i dokonanie przestępstwa polegającego na zawarciu kilku umów pożyczki kanałem bankowości elektronicznej, a następnie na przelaniu znajdujących się na rachunku pozwanego środków pieniężnych na inne konto bez jego wiedzy i woli. Z punktu widzenia systemu informatycznego banku czynności te zostały wykonane poprawnie przy wykorzystaniu właściwych narzędzi autoryzacyjnych. Natomiast w ocenie sądu transakcji tych nie można uznać za transakcje autoryzowane w rozumieniu art. 40 ust. 1 ww. ustawy, gdyż płatnik nie wyraził zgody na wykonanie transakcji w sposób przewidziany umową. Świadczy o tym jego reakcja po stwierdzeniu kradzieży; złożenie reklamacji w oddziale banku oraz zawiadomienie Policji o popełnieniu przestępstwa. (pozwany wypełnił obowiązek, o którym mowa w art. 44 ustawy).

Podkreślić należy, iż w sytuacji gdy konsument kwestionuje daną transakcję płatniczą, ciężar dowodu, iż transakcja ta była autoryzowana spoczywa na banku.

Zgodnie bowiem z przepisem art. 45 ustawy (ust 1) Na dostawcy użytkownika spoczywa ciężar udowodnienia, że transakcja płatnicza została autoryzowana i prawidłowo zapisana w systemie służącym do obsługi transakcji płatniczych dostawcy oraz że nie miała na nią wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą świadczoną przez tego dostawcę, w tym dostawcę świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej. (ust 1 a) Jeżeli transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej, na dostawcy tym spoczywa ciężar udowodnienia, że w zakresie jego właściwości transakcja płatnicza została autoryzowana i prawidłowo zapisana w systemie służącym do obsługi transakcji płatniczych dostawcy oraz że nie miała na nią wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą, za którą ten dostawca odpowiada. (ust. 2) Wykazanie przez dostawcę zarejestrowanego użycia instrumentu płatniczego nie jest wystarczające do udowodnienia, że transakcja płatnicza została przez użytkownika autoryzowana albo że płatnik umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa doprowadził do nieautoryzowanej transakcji płatniczej albo umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa dopuścił się naruszenia co najmniej jednego z obowiązków, o których mowa w art. 42. Ciężar udowodnienia tych okoliczności spoczywa na dostawcy.

Jak wynika z powyższego przepisu, art. 45 ust. 1 u.u.p. nakłada na bank ciężar udowodnienia, że transakcja płatnicza została prawidłowo autoryzowana oraz, że ewentualnie wystąpiły okoliczności zwalniające bank z poniesienia odpowiedzialności. Zatem to bank musi udowodnić, że klient umyślnie lub przez rażące niedbalstwo doprowadził do wystąpienia nieautoryzowanych transakcji. Odpowiedzialność Banku za wystąpienie nieautoryzowanych transakcji jest odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka. Zatem jeśli posiadacz rachunku zakwestionuje fakt autoryzacji danej transakcji, to bank będzie zobowiązany do zwrotu kwoty spornej transakcji (art. 46 ust 1 ustawy), jeśli nie udowodni, że do transakcji tej umyślnie doprowadził posiadacz rachunku bankowego albo też umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa złamał on postanowienia umowy ramowej w przedmiocie korzystania z instrumentu płatniczego, bądź nie zgłosił niezwłocznie bankowi utraty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia instrumentu płatniczego lub nieuprawnionego dostępu do tego instrumentu.

W ocenie Sądu Bank nie wykazał tych okoliczności. Bezsprzecznie nie można pozwanemu przypisać winy umyślnej w doprowadzenie do transakcji – zawarcia umowy pożyczki kanałem bankowości elektronicznej. Brak jest również rażącego niedbalstwa w złamaniu postanowienia umowy ramowej w przedmiocie korzystania z instrumentu płatniczego. W świetle obecnych możliwości technicznych co do przejęcia danych osobowych czy uwierzytelniających bez świadomej zgody właściciela, zdalnego przejęcia komputera, tabletu, czy telefonu, a także świadomości i wiedzy społeczeństwa co do możliwości i sposobów dokonywanych przez przestępców oszustw bankowych (które opierają się zaawansowanych technikach manipulacyjnych), nie można było pozwanemu przypisać rażącego niedbalstwa. Zachowanie polegające na założeniu konta na stronie G. M., która oferowała inwestycje przynoszące zyski, a następnie

pobranie aplikacji AnyDesk, która pozwala na zdalny dostęp do komputera, nie stanowi naruszenia zasad oczywistych dla większości społeczeństwa. Świadczy o tym skala zjawiska wykradania danych osób, w wyniku phishingu czy też vishingu, w tym właśnie oszustwo na G. M., na temat którego można znaleźć wiele rekordów po wpisaniu do wyszukiwarki G..

Pogląd taki wyraził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 sierpnia 2007r. (sygn. akt II CSK 170/07), gdzie o stopniu niedbalstwa świadczy stopień staranności, jakiego w danych okolicznościach można wymagać od sprawcy; niezachowanie podstawowych, elementarnych zasad ostrożności, które są oczywiste dla większości rozsądnie myślących ludzi stanowi o niedbalstwie rażącym. Poziom ww. elementarności i oczywistości wyznaczają okoliczności konkretnego stanu faktycznego, związane m.in. z osobą sprawcy, ale przede wszystkim zdarzenia obiektywne, w wyniku, których powstała szkoda. Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2021 r., (sygn. akt XXVII Ca 1352/21) wskazał, iż nie można stwierdzić rażącego niedbalstwa w przypadku uzyskania danych płatnika w wyniku phishingu. Sąd orzekł, że trafne są zarzuty apelacji, że powód jako klient banku nie naruszył obowiązków, o których mowa w art. 46 ust. 3 o usługach płatniczych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. (...) Powód nie udostępnił świadomie identyfikatora, hasła ani innych danych jakimkolwiek osobom trzecim. (...) Doszło wprawdzie do potwierdzenia transakcji za pomocą właściwego narzędzia, jednak wykonanie kolejnych przelewów nastąpiło bez wyrażenia zgody przez powoda na ich dokonanie. (...) Jest niewątpliwie uchybieniem po stronie powoda, że niezbyt precyzyjnie weryfikował komunikaty na ekranie komputera, w pewnym zakresie z pewnością działaniu powoda można postawić zarzut nienależytej staranności, jednakże nie w stopniu rażącym. Z drugiej jednak strony trzeba wziąć pod uwagę profesjonalizm przestępstwa – sprawca nie został wykryty. Jednocześnie wiedza odnośnie różnic w wyglądzie strony banku i strony fałszywej jest wiedzą, którą dysponuje profesjonalista, ale nie jest powszechnie dostępna zwykłemu użytkownikowi, który zazwyczaj nie zwraca uwagi na istotne detale. Uchybienia powoda, które zaistniały nie mogą być kwalifikowane jako rażące niedbalstwo.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, iż umowa pożyczki będąca podstawą roszczenia powoda, stanowiła nieautoryzowaną transakcję, a tym samym nie można było uznać, iż pomiędzy stronami doszło do ważnego i skutecznego zawarcia umowy pożyczki (złożenia oświadczenia woli przez obie strony umowy). W konsekwencji powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 720§ 1 kc a contrario.

Natomiast tylko na marginesie, odnosząc się do pozostałych zarzutów pozwanego, zauważyć należało, iż Bank wykazał, iż zarówno wezwanie do zapłaty należności jak i wypowiedzenie dokonane zostało w sposób skuteczny: podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania banku, a także wysłane na adres pozwanego wskazany przy zawarciu umowy. Co więcej zarówno wezwanie do zapłaty zostało odebrane osobiście przez pozwanego, a wypowiedzenie umowy pożyczki przez dorosłego domownika – brata pozwanego.

W ocenie Sądu brak było podstaw do zobowiązania powoda do przedłożenia oryginału wypowiedzenia umowy oraz wezwania do zapłaty, gdyż pozwany kwestionuje, by na tych dokumentach widniały podpisy. Odpisy tych dokumentów poświadczono zostały przez radcę prawnego, występującego w imieniu powoda i zgodnie z art. 129 § 3 kpc zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego. § 4 powołanego przepisu wskazuje, iż jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd, na wniosek strony albo z urzędu, zażąda od strony składającej odpis dokumentu, o którym mowa w § 2, przedłożenia oryginału tego dokumentu. W ocenie Sądu, okoliczności sprawy nie uzasadniają przedłożenia oryginału dokumentu, skoro na przedłożonych odpisach widnieją pieczętki osób podpisanych pod pismem wraz z podpisami tych osób.

Chybione są zarzuty pełnomocnika pozwanego, iż przedłożone przez Bank dokumenty nie mają wartości dowodowej. Zgodnie z art. 95 ust 1 ustawy prawo bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności

bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Ustęp 1a, tego przepisu stanowi, iż moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Nie oznacza to jednak, iż dokument ten nie ma żadnej mocy dowodowej. Jest on dokumentem prywatnym, a więc stanowi dowód tego, iż osoba pod nim podpisana złożyła oświadczenie w nim zawarte.

Ponieważ do zawarcia umowy nie doszło, bezprzedmiotowym było badanie wymagalności i przedwczesności roszczenia.

O kosztach procesu orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98§ 1 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik procesu, obciążając nimi stronę przegrywającą, czyli powoda, w zakresie przez niego poniesionymi.

Sędzia

M. - P.

ZARZĄDZENIE

1. (...).

2. (...)

3. (...)

C., (...)

Sędzia

M. P.